

DOCENT: BÀRBARA VILA BRUNET

1. ELEMENTS DEL CURRÍCULUM ASSOCIATS AL MÒDUL

COMPETÈNCIES	RESULTAT D'APRENENTATGE	CRITERIS D'AVUACIÓ	CONTINGUTS
a) Obtenir informació utilitzant recursos, estratègies i instruments d'anàlisi de la realitat, per tal d'adequar la intervenció en matèria d'igualtat a les necessitats i característiques de les persones destinatàries i del context.	1. Caracteritza les situacions de violència de gènere, relacionant-les amb els processos psicològics i sociològics que les sustenten.	a) S'han definit els elements que configuren la violència de gènere i les relacions entre ells.	<ul style="list-style-type: none"> • La violència de gènere en el context de la igualtat entre dones i homes: <ul style="list-style-type: none"> ○ La violència: definició i tipologia. ○ La violència invisible i la violència contra les dones. Els micromasclismes. ○ Relació entre violència contra les dones i la desigualtat entre dones i homes.
		b) S'han caracteritzat els processos bàsics que intervenen en la violència de gènere.	<ul style="list-style-type: none"> • Processos bàsics que intervenen en les situacions de violència contra les dones: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tipus de violència de gènere: dins de la família, la comunitat i l'Estat. Violència en conflictes armats. ○ Violència contra la dona i discriminació múltiple.
		c) S'han descrit els factors que afavoreixen o inhibeixen les situacions de violència de gènere.	<ul style="list-style-type: none"> • El procés dels maltractaments a la dona. Factors que els afavoreixen o els inhibeixen. • La persona agressora. Perfil i característiques. • Situació de les dones amb discapacitat. Tipus i graus de discapacitat. Dificultats per incorporar-se als diferents àmbits de la vida.
		d) S'han definit els tipus de violència de gènere.	<ul style="list-style-type: none"> • Tipus de violència i delictes contra la llibertat sexual de les dones: <ul style="list-style-type: none"> ○ Violència física, psicològica,

			econòmica, social i sexual.
		e) S'han determinat els indicadors de violència de gènere.	<ul style="list-style-type: none"> • Indicadors de violència de gènere per a la realització de diagnòstics. <ul style="list-style-type: none"> ○ Signes i símptomes.
		f) S'han descrit els factors de risc relacionats amb la violència de gènere.	<ul style="list-style-type: none"> • Teories i models explicatius dels maltractaments. Factors de risc.
		g) S'han identificat les característiques de possibles situacions de violència de gènere.	<ul style="list-style-type: none"> • Aspectes psicosociològics i socials de la violència de gènere.
		h) S'ha valorat la incidència dels mitjans de comunicació en les situacions de violència de gènere.	<ul style="list-style-type: none"> • La violència de gènere i els mitjans de comunicació.
<p>b) Programar intervencions que promoguin la igualtat entre homes i dones, interpretant i tenint en compte la normativa legal, així com el pla estratègic, i polítiques públiques de referència.</p> <p>e) Desenvolupar activitats d'informació, comunicació i sensibilització de les dones i la població en general, utilitzant diversos suports de comunicació, promovent l'ús d'imatges no estereotipades de les dones i la utilització d'un llenguatge no sexista.</p> <p>ny) Desenvolupar accions d'intervenció socioeducativa en matèria d'igualtat de gènere, sensibilitzant la població sobre la seva importància per al canvi social i</p>	<p>2. Caracteritza el marc de la intervenció preventiva en violència de gènere, relacionant la seva estructura jurídica i administrativa amb la realitat en què es desenvolupa.</p>	<p>a) S'han definit els antecedents i l'evolució de les mesures dirigides a sensibilitzar la violència que s'exerceix sobre les dones i menors al seu càrrec.</p> <p>b) S'han identificat mesures d'intervenció preventiva en violència de gènere.</p> <p>e) S'ha definit l'actual marc jurídic i administratiu en matèria de violència de gènere.</p> <p>f) S'han identificat els protocols existents per actuar en situacions de violència contra les dones.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mesures de sensibilització contra la violència de gènere: <ul style="list-style-type: none"> ○ Campanyes publicitàries. ○ Guies i manuals de prevenció de la violència de gènere i d'atenció a víctimes de violència de gènere familiar, domèstica i sexual. • Mesures de prevenció enfront de la violència de gènere: <ul style="list-style-type: none"> ○ Prevenció en l'àmbit educatiu. ○ Prevenció en l'àmbit laboral. • Referències normatives i procedimentals de violència contra les dones: <ul style="list-style-type: none"> ○ La violència contra les dones i els drets humans. Nacions Unides. Fonaments i referències normatives: internacionals, europees, estatals i autonòmiques.

<p>la prevenció de la violència de gènere.</p>		<p>d) S'ha argumentat la importància de la formació de professionals en matèria d'atenció a les víctimes de violència de gènere.</p> <p>g) S'ha identificat la influència de les particularitats territorials, culturals, religioses, econòmiques, sexuals i personals de la població en el procés de distribució de la informació.</p> <p>c) S'han caracteritzat els serveis existents relacionats amb la detecció i atenció de la violència contra les dones i la seva descendència.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Protocols i procediments per a l'atenció a les dones víctimes de la violència. • La violència de gènere i dret processal, civil, canònic, penal i comunitari. Els organismes internacionals. Dret laboral i sobre seguretat social. Dret d'estrangeria i legislació sobre asil. <ul style="list-style-type: none"> • Serveis d'assistència integral i protecció a les víctimes de violència de gènere: <ul style="list-style-type: none"> ○ Mesures en l'àmbit sanitari. L'atenció mèdica en casos de violència de gènere. ○ Mesures en l'àmbit laboral i l'ocupació. ○ Sistemes especials de protecció. ○ Informació i orientació jurídica.
<p>a) Obtenir informació utilitzant recursos, estratègies i instruments d'anàlisi de la realitat, per tal d'adequar la intervenció en matèria d'igualtat a les necessitats i característiques de les persones destinatàries i del context.</p> <p>b) Programar intervencions que promoguin la igualtat entre homes i dones, interpretant i tenint en compte la normativa legal, així com el pla estratègic, i polítiques públiques de referència.</p>	<p>3. Planifica activitats de prevenció, analitzant els recursos d'assistència integral i protecció a les víctimes.</p>	<p>b) S'han caracteritzat els serveis d'atenció a les dones víctimes de violència.</p> <p>d) S'han identificat les mesures d'atenció a les necessitats d'acolliment temporal, garantint la manutenció, l'allotjament, l'accessibilitat i la seguretat de les mateixes en els casos en què sigui procedent.</p> <p>e) S'ha valorat la importància de proporcionar seguretat a la víctima a</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Serveis d'atenció a les dones víctimes de violència: <ul style="list-style-type: none"> ○ Recursos d'atenció i informació, sanitaris, d'allotjament, de protecció i de seguretat. ○ Recursos en l'àmbit de la justícia i d'assistència / assessorament jurídics. ○ Ajudes econòmiques i accés preferent a recursos. ○ Recursos i ajudes per a l'ocupació i la formació. ○ Recursos i materials per a dones amb discapacitat.

		<p>través dels mitjans tècnics possibles.</p> <p>f) S'han descrit els recursos d'atenció a les necessitats econòmiques, laborals, jurídiques, educatives, culturals i socials de les víctimes derivades de la situació de violència.</p> <p>g) S'han caracteritzat els serveis d'atenció especialitzada per a dones víctimes de violència de gènere i / o per a menors al seu càrrec.</p> <p>h) S'han identificat les funcions i competències de l'Observatori Estatal de Violència sobre la Dona i els recursos de coordinació existents.</p> <p>a) S'ha valorat la importància d'informar i orientar les víctimes sobre els seus drets i els recursos existents.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Serveis d'atenció especialitzada per a dones víctimes de violència de gènere i / o per a menors al seu càrrec. ○ Recursos de coordinació i Observatori Estatal de Violència sobre la Dona.
		<p>c) S'han caracteritzat els recursos d'atenció física i mental de les víctimes impulsant la recuperació de les seqüeles de la violència.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recursos per a la intervenció en situacions de violència contra les dones. Institucions implicades en els processos de violència contra les dones: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tipologia i caracterització.
<p>a) Obtenir informació utilitzant recursos, estratègies i instruments d'anàlisi de la realitat, per tal d'adequar la intervenció en matèria d'igualtat a les necessitats i característiques de les persones destinatàries i del context.</p>	<p>4. Desenvolupa estratègies d'intervenció en violència de gènere, relacionant les característiques de la situació amb el protocol establert.</p>	<p>a) S'han identificat els protocols existents per actuar en situacions de violència de gènere.</p> <p>b) S'han establert els protocols d'intervenció en casos de</p>	<ul style="list-style-type: none"> • La simulació en víctima i maltractador. • Estratègies d'intervenció amb dones víctimes de violència de gènere: jurídica, psicològica i social: <ul style="list-style-type: none"> ○ Protocols d'actuació en els casos de violència de gènere. ○ Protocols d'atenció inicial.

<p>k) Dissenyar estratègies per prevenir la violència de gènere, detectant els possibles factors de risc.</p> <p>l) Implementar programes i accions de prevenció de violència de gènere, aplicant els protocols d'actuació per evitar els processos de victimització secundària.</p> <p>m) Assessorar i acompanyar les dones en situació de violència de gènere, aplicant la normativa legal en matèria de drets, serveis i recursos de protecció.</p>		<p>violència de gènere.</p> <p>c) S'ha valorat el paper del professional en situacions de violència de gènere.</p> <p>g) S'ha justificat el compliment dels criteris i de les normes establertes en el protocol d'actuació en el tracte dispensat a les persones que han patit violència de gènere.</p>	<p>Actuació davant crisi d'ansietat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Protocols d'actuació per a dones víctimes de violència de gènere en la intervenció policial, en els serveis de salut i a nivell judicial. ○ Protocol per a la implantació de l'ordre de protecció de les víctimes de violència de gènere. ○ Assistència jurídica i representació processal. Divulgació de l'ordre de protecció.
<p>o) Avaluar el procés d'intervenció i els resultats obtinguts, amb actitud autocrítica, elaborant i gestionant la documentació associada al procés amb criteris de qualitat.</p>	<p>5. Realitza activitats per al control i seguiment de la intervenció en situacions de violència de gènere, justificant la selecció de les estratègies, tècniques i instruments</p>	<p>a) S'han identificat els indicadors del procés de control i seguiment de la intervenció en violència de gènere.</p> <p>b) S'han seleccionat tècniques,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Estratègies d'intervenció familiar: <ul style="list-style-type: none"> ○ Intervenció amb fills. ○ Predicció de la violència. ○ Indicadors d'abús sexual a menors. Detecció precoç del maltractament. • Assessorament integral a víctimes: <ul style="list-style-type: none"> ○ Intervenció en situacions de crisi. ○ Orientació i assessorament laboral a víctimes: programes. Serveis informatius i assistencials en violència de gènere. Recursos terapèutics no convencionals. ○ Assessorament. ○ Tècniques d'assessorament per a dones amb discapacitat. • Indicadors de control i seguiment. Instruments d'avaluació: elaboració i selecció. • Tècniques i instruments per a la realització

<p>r) Organitzar i coordinar equips de treball amb responsabilitat, supervisant el desenvolupament del mateix, mantenint relacions fluïdes i assumint el lideratge, així com aportant solucions als conflictes grupals que es presentin.</p> <p>u) Supervisar i aplicar procediments de gestió de qualitat, d'accessibilitat universal i de «disseny per a tots» i de gestió de la diversitat, en les activitats professionals incloses en els processos de producció o prestació de serveis.</p>	d'avaluació.	instruments i protocols per a la realització del seguiment de la intervenció en violència de gènere.	del control i seguiment en situacions de violència de gènere.
		c) S'han registrat les dades en els suports establerts per l'equip interdisciplinari.	<ul style="list-style-type: none"> • Recollida de dades. Tècniques d'elaboració i emplenament de registres. • Registre de dades en suports adequats.
		d) S'ha garantit la privacitat de les dades de caràcter personal.	
		e) S'ha transmès la informació a les persones implicades en la intervenció tant directament com indirectament.	<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració d'informes i memòries.
		f) S'ha justificat la presa de decisions per modificar o adaptar la intervenció en violència de gènere.	<ul style="list-style-type: none"> • Valoració de la importància de l'avaluació com a recurs per a la millora de la intervenció. • Justificació de l'avaluació com un instrument útil en la presa de decisions.

2. METODOLOGIA

Els continguts que han de treballar-se en aquest mòdul professional i, en general, en tota la formació professional, parteixen de les competències que haurà de tenir el o la professional en promoció de la igualtat de gènere, raó per la qual, la relació entre la formació i la realitat laboral ha de ser molt estreta. Aquests continguts han de proporcionar a l'alumnat els conceptes teòrics i procedimentals necessaris i, al mateix temps, fomentar les actituds associades a la qualificació professional del promotor o promotora en igualtat de gènere.

Les activitats didàctiques parteixen d'allò que l'alumnat ja sap sobre el tema de cada unitat (tenint en compte el perfil del nostre alumnat), i el duu a construir nous coneixements i valors obligant-lo a completar constantment els seus continguts mentals sobre la matèria. En el desenvolupament de totes les unitats aplicarem els principis de l'aprenentatge significatiu:

- Oferirem una visió general de la unitat de treball presentant la seva relació amb les competències professionals del mòdul, els objectius, els continguts, les activitats i els resultats d'aprenentatge amb els seus criteris d'avaluació.
- Farem activitats inicials, per determinar idees prèvies; de desenvolupament per afavorir la construcció de nous coneixements, seran activitats per qüestionar les idees prèvies, provocant el dubte, per tal d'aconseguir un canvi conceptual o reestructurar el coneixement; i activitats de síntesi, que han de permetre la transferència dels coneixements apresos i la seva aplicació a la resolució de problemes o situacions pràctiques en diferents contextos, per tal de consolidar els nous aprenentatges i reconèixer-ne la seva utilitat.

Per tal d'assolir aquests principis bàsics, fonamentarem el procés d'ensenyament – aprenentatge en la metodologia d'aprenentatge cooperatiu, entenent-lo com l'ús didàctic d'equips reduïts d'alumnes (generalment de composició heterogènia en rendiment i capacitat, encara que ocasionalment poden ser més homogenis) utilitzant una estructura de l'activitat que assegurí al màxim la participació equitativa (per a què tots els membres de l'equip tinguin les mateixes oportunitats de participar) i potencii al màxim la interacció simultània entre ells, amb la finalitat que tots els membres d'un equip aprenguin els continguts proposats, cadascú al màxim de les seves possibilitats i aprenguin, a més, a treballar en equip.

A més, aquest treball grupal des de l'enfocament metodològic de l'aprenentatge cooperatiu es veurà complementat amb explicacions teòriques per part de la professora respecte als conceptes bàsics que es necessiten per poder aprofundir en el tema i amb activitats de caire més individual que afavoreixin l'anàlisi i la reflexió crítica de certs aspectes relacionats amb els continguts.

D'aquesta manera les estratègies metodològiques que s'utilitzen fomenten l'adquisició de capacitats d'aprenentatge autònom (autoaprenentatge) i per tant la consecució de l'autonomia professional que implica per part de l'alumnat aprendre a aprendre.

Es potenciarà l'ús de les TIC en les diferents activitats que es realitzin a l'aula a través de:

- Ús de recursos i eines audiovisuals.
- Recerca i selecció d'informació a internet relacionada amb els continguts a treballar. Es tracta de fer una anàlisi crítica dels continguts, discernint el que és fiable i adient per la temàtica tractada i reelaborar la informació per a ajustar-la al que es demana.
- Presentació de treballs emprant programes de processament de textos, tractament de la imatge i del so, etc.

	PROGRAMACIÓ DEL MÒDUL PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE CFGS PROMOCIÓ DE LA IGUALTAT DE GÈNERE	Curs: 2018-2019
--	---	----------------------------

S'utilitzarà la plataforma Moodle per anar posant a disposició de l'alumnat les presentacions utilitzades per a desenvolupar el contingut i els materials que s'hagin d'utilitzar. També es farà ús de la plataforma per a l'entrega de les activitats encomanades.

3. AVALUACIÓ

a. Criteris de qualificació

La qualificació dels mòduls ha de ser numèrica, entre 1 i 10, sense decimals.

Es consideren APTES les puntuacions iguals o superiors a cinc punts. Per tenir tal de tenir el mòdul superat cal haver assolit totes les competències professionals, personals i socials associades al mòdul. El docent de cada mòdul estableix el percentatge de cada competència.

Pel que fa als criteris de qualificació, les notes de cada avaluació i finals es conformaran a partir de:

- **Treballs i activitats d'avaluació:** tindran una aportació del 70% a la nota de cada avaluació.

La professora definirà els terminis per a la presentació dels treballs en funció de les propostes que es realitzin i del contingut que han d'incloure.

En cas de no lliurar els treballs o les activitats d'aula en els terminis establerts, es concretarà un nou termini i aquests només tindran la consideració d'aptes o no aptes, considerant l'apte com la nota mínima establerta per cada treball.

En cas que algun treball es consideri no apte l'alumnat l'haurà de refer seguint les recomanacions de la professora i l'haurà d'entregar en el període establert a l'efecte.

En cas que es produeixi algun conflicte grupal que pugui interferir en el lliurement de les activitats o els treballs, s'analitzarà cada cas en particular i es consensuarà una solució amb el grup.

Es poden realitzar proves orals o escrites que computaran com una activitat més d'aula.

- **Carpeta d'aprenentatge:** tindrà una aportació del 30% a la nota de l'avaluació.

Els pactarà amb l'alumnat el contingut de la carpeta. Cada alumne podrà seleccionar els treballs que inclourà a la carpeta (o almenys una part) i que cregui que reflecteixen bé el que està aprenent o ha après. Un element imprescindible d'aquesta carpeta seran les reflexions, escrites o verbals, en què l'alumne pugui justificar per què ha escollit aquells materials i no uns altres. Això és el que fa diferent la seva carpeta de la d'un altre.

SISTEMA DE RECUPERACIONS

En cas que no es superi alguna de les avaluacions per no haver lliurat els treballs dins els terminis, per haver-se considerat algun treball com a no apte, o per no presentar la carpeta d'aprenentatge, es valorarà cada cas de manera individual i es definirà el pla de treball corresponent per tal de poder assolir les competències professionals que poden estar-hi associades.

b. Instruments d'avaluació

L'avaluació serà contínua i formativa. El model d'avaluació formativa exigeix un ús d'instruments variats i adaptats a la diversitat de l'alumnat i de les situacions d'aprenentatge, per aquest motiu utilitzarem:

- **La carpeta d'aprenentatge** com a instrument que facilita a l'alumnat fer evident el que ha après i com ho ha après al llarg d'un període de temps (una setmana, una unitat de treball o projecte, un trimestre, un curs...) per mitjà del recull raonat d'evidències.
- **Rúbriques d'avaluació** pels diferents treballs i activitats que es plantegin a l'aula: les rúbriques són una eina avaluadora senzilla i completa, ja que una de les seves particularitats és que amb elles es pot afinar moltíssim allò que es vol avaluar.
- **Mètodes d'observació directa** (diari del professorat, graelles d'observació, etc.)
- **Proves d'avaluació.**

4. DISTRIBUCIÓ TEMPORAL

BLOCS DE CONTINGUTS (segons currículum)					UNITATS DE TREBALL SEQÜENCIADES	CRONOGRAMA											HORES
B-1	B-2	B-3	B-4	B-5		SET	OCT	NOV	DES	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN		
X					1. UT: Caracterització de les situacions de violència de gènere	X	X	X	X							65	
	X				2. UT: Caracterització del marc de la intervenció preventiva en violència de gènere.					X	X					35	
		X			3. UT: Planificació d'activitats de prevenció							X	X			35	
			X		4. UT: Desenvolupament d'estratègies d'intervenció en violència de gènere.									X		25	
				X	5. UT: Realització d'activitats pel control i seguiment de la intervenció en situacions de violència de gènere										X	5	
					HORES TOTALS:											165	

5. BIBLIOGRAFIA BÀSICA DE REFERÈNCIA

- Bosch, E., Ferrer, V.A.; Navarro, C. y Ferreiro, V. (2012). La violencia contra las mujeres: el amor como coartada. Barcelona: Antrophos.
- Bosch, E., Ferrer, V.A., García, E., Ramis, M.C., Navarro, C. y Torrens, G. (2007): *Del mito del amor romántico a la violencia contra las mujeres en la pareja*. Madrid, Estudios e Investigaciones, Instituto de la Mujer. Disponible en: http://www.migualdad.es/mujer/mujeres/estud_inves/770.pdf

- Ruiz Repullo, C. (2009). *Abre los ojos. El amor no es ciego*. Sevilla: Instituto Andaluz de la Mujer. Consejería por la Igualdad y Bienestar Social. Disponible en: <http://www.juntadeandalucia.es/institutodelajuventud/miraporlaigualdad/images/descargas/Abre%20los%20ojos.pdf>
- Pérez, J.M., MONTALVO, A. (2016). *Violencia de género. Prevención, detección y atención*. Madrid. Editorial Grupo 5.
- Institut Balear de la Dona: ibdona.caib.es/
- Portal estadístico para la violencia de género: <http://estadisticasviolenciagenero.msssi.gob.es/>
- Observatorio estatal de violencia contra la mujer: <https://www.msssi.gob.es/gl/ssi/violenciaGenero/ObservatorioEstatal/home.htm>
- Instituto para la mujer y la igualdad de oportunidades. <http://www.inmujer.gob.es/>

A mida que es vagi avançant en el contingut s'anirà ampliant la bibliografia.